



# **MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM**

**Střední odborná škola**

# **FORTIKA**

**příspěvková organizace**

**Zpracovala: Mgr. Iva Márová**

## Úvod

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je součástí rámcového vzdělávacího programu a vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 2129/20110-20, ve znění zveřejněném v lednu 2012 a vychází ze Školní preventivní strategie. Dále pak z vyhlášky č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ve znění pozdějších změn (vyhláška č. 116/2011 SB.)

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk, schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

## 1. Konkrétní úkoly v rámci minimálního preventivního programu

Konkrétní úkoly v rámci MPP zodpovídá školní metodik prevence Mgr. Iva Márová. Úkolem metodika je průběžně spolupracovat s výchovným poradcem a informovat pedagogické pracovníky o všem podstatném z dané oblasti. Ve spolupráci s ostatními zaměstnanci školy má metodik řešit konkrétní problémy žáků a vést příslušné záznamy. Metodik spolupracuje s PPP, okolními školami a dalšími institucemi.

Díky spolupráci všech pracovníků školy je pedagogický sbor průběžně informován o individuálních potřebách jednotlivých žáků. Výchovné a vzdělávací problémy jsou průběžně řešeny s cílem optimalizovat vztahy mezi žáky a pedagogickými pracovníky. Ve „Vnitřním řádu školy“ jsou vymezena přiměřená pravidla, jako je zákaz používání návykových látek ve škole a akcích přádaných školou.

Metodik shromažďuje materiály a dokumenty k dané problematice, zajišťuje jejich distribuci mezi studenty, pedagogy i rodiče.

Metodik stanovuje konzultační hodiny pro žáky a jejich rodiče. Ve spolupráci s vedením školy zajišťuje pro žáky výchovné programy k dané problematice, ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří projekty, které mají vést ke zvýšení odolnosti studentů vůči sociálně patologickým jevům

Metodik shromažďuje dostupné informace o institucích, organizacích a odbornících, kteří působí v oblasti prevence. Důležitá telefonní čísla jsou sdělena učitelům a vhodným způsobem i žákům.

### 1.1 Analýza současného stavu

Analýza slouží pro zjištění současného stavu, stanovení příčin negativních jevů a stanovení prognózy.

Pro analýzu slouží vlastní i převzaté dotazníky (viz přílohy).

## **1.2 Cíl primární prevence**

Vytvoření bezpečného prostředí pro výchovu a vzdělávání.

Bezpečná škola si přes všechny negativní zásahy zvenčí zachová vysoký morální kredit

Škola má u veřejnosti dobrý zvuk

Školu budou rodiče doporučovat ke studiu svým dětem

## **1.3 Žáci by měli znát a umět**

Zvládat základní sociální dovednosti (ZSV, TOS, ZPV, EBI cizí jazyky, internát)

Zaujímat zdravé životní postoje (cizí jazyky, ZPV, ZSV, TPP, PAV, TOS)

Správně se rozhodovat (IKT, ZSV, TOS, internát)

Posilovat své sebevědomí (ve všech předmětech)

Znát základní právní normy (ZSV, právo, odborné předměty)

Orientace v problematice sexuální výchovy (EBI, ZSV, IKT, TV, internát)

Bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc (nástěnka primární prevence)

Orientace v problematice závislostí (EBI, ZPV, TV)

Znát účinky návykových látek na lidský organismus (EBI, ZPV)

Znát kontaktní místa (nástěnka primární prevence)

## **1.4 Vnitřní zdroje pro tvorbu MPP**

Hlavním cílem je vytvoření optimálního sociálního klimatu školy. Nejefektivnější se jeví kontinuální preventivně výchovná činnost rozložená do celého roku, zapojení všech žáků, učitelů, rodičů. Zajišťuje návaznost od prvních signálů ohrožení nebo selhání žáka, přes nedostatky v psychické úrovni až po neadekvátní chování. Nabízí spolupráci pedagogických, psychologických a sociálních pracovníků a lékaře.

## **1.5 Riziková místa ve škole**

Toalety

Šatny

Sklepní prostory

## **1.6 Monitoring**

1. roč. září - dotazník (příloha 2)

1. roč. říjen – dotazník o drogách

4. roč. duben – výstupní dotazník

Dotazník zpětné vazby - Po akci zaměřené na prevenci

### 3. Představitelé primární prevence

**Ředitel školy** – garant všeho, co se na škole děje, nese za školu plnou odpovědnost  
Výchovný poradce – zaměřen na osobní kontakt se žáky, nabízí řešení prospěchových a výchovných problémů konkrétních žáků při pomáhá žákům s výběrem dalšího studia

**Třídní učitel** – kontaktuje metodika prevence a sděluje mu informace o změnách v chování žáků ve své třídě. Vede třídnické hodiny, v nichž vede neformální hovory se žáky a vytěžuje informace o situaci ve třídě. V 1. ročnících je doporučeno zúčastnit se adaptačních kurzů.

**Školní metodik prevence** – sleduje rizika vzniku a projevy sociálně patologických jevů a navrhuje cílená opatření k včasnému odhalování těchto rizik a k řešení vzniklých problémů. Informuje pracovníky školy o způsobech řešení krizových situací v případě výskytu sociálně patologických jevů ve škole nebo školském zařízení. Orientuje se v možnostech preventivních programů, poskytuje kolegům informace o možnosti řešení problémů s návykovými látkami. Metodicky vede pedagogické pracovníky školy v oblasti prevence. Spravuje databázi kontaktů, které se v rámci řešení problémů s návykovými látkami mohou využít.

#### 3.1 Vnitřní informační zdroje

Odborná a metodická literatura

Videotéka

Nástěnky školy

Facebook

[www.fortika.cz](http://www.fortika.cz)

#### 3.2 Přehled volnočasových aktivit

Využívání sauny a bazénu ZŠ Lomnice

Sportovní hřiště v obci

Přístup k internetu

Akce na domově mládeže

### **3.3 Informování rodičů**

Třídní schůzky, hovorové hodiny  
Bakaláři  
Den otevřených dveří  
Konzultační hodiny  
Internetové stránky školy  
Facebookový a instgramový profil školy

## **4. Stanovení cílů**

V rámci jednotlivých předmětů zprostředkováváme žákům poznatky o drogách a jiných závislostech, o nebezpečí zneužívání návykových látek (viz 2.2 Co by žáci měli znát a vědět).

Základní prevencí je propagace a výchova ke zdravému životnímu stylu.

Zvýšenou pozornost je nutné věnovat sekundární prevenci se zaměřením na žáky s projevy poruchy chování a nápravě prvních známek výskytu sociálně patologických jevů, včetně návykových látek. Nezbytná je úspěšná spolupráce s rodiči.

### **4.1 Dlouhodobé cíle**

Zdravý životní styl  
Vyloučení kriminality páchané mládeží a na mládeži  
Prevence šikany a kyberšikany  
Zamezení patologického hráčství  
Protikuřácká kampaň  
Protialkoholická prevence  
Protidrogová prevence  
Soustavné vzdělávání učitelů  
Vytváření pozitivního psycho-sociálního klimatu na škole  
Rozvoj a podpora sociálních kompetencí  
Preventivní programy

### **4.2 Krátkodobé cíle**

Příprava besed a akcí, besed a přednášek pro žáky, rodiče i pedagogické pracovníky  
Prezentace školy na veřejnosti  
Vyloučení rizik a vlivů narušujících zdravý, osobnostní a sociální vývoj dětí a mládeže  
Snižování dostupnosti návykových látek  
Vymezení pravidel šikany a kyberšikany

### **4.3 Preventivní opatření primární protidrogové prevence SOŠ Fortika:**

#### **Školní řád**

Žáci, učitelé i rodiče musejí být seznámeni s jeho zněním

#### **Nástěnky a veřejně přístupné školní prostory**

Žáci i učitelé jsou prostřednictvím nástěnky seznamováni s nebezpečím (drogy, alkohol, cigarety, záškoláctví), vybízeni ke zdravému životnímu stylu. Najdou zde i kontaktní telefonní čísla.

#### **Schránka důvěry**

Je umístěna v přízemí budovy školy, do které mohou žáci přispívat svými podněty či informacemi.

Schránka se vybírá 1x týdně.

#### **Knihovnička o drogách**

U metodika prevence je přístupná knihovna s odbornými časopisy a knihami, které se týkají dané problematiky, včetně vidoekazet CD a DVD.

#### **Odborné přednášky**

ŠMP plánuje na začátku školního roku ve spolupráci s vedením školy přednáška a osvětové akce

### **3.4 Úkoly třídního učitele**

Vytipování rizikových jedinců

Předávání informací ostatním učitelům

Spolupráce s rodiči, informovanost o aktivitách školy

### **3.5 Úkoly vyučujících vytypovaných předmětů**

Důsledné a soustavné vzdělávání žáků v oblasti zdravého životního stylu

Spolupráce při odborných činnostech v rámci MPP (viz 2. 2)

### **3.6 Cílové skupiny primární prevence**

#### **Studenti**

Preventivní aktivity ve výuce i mimo výuku (viz roční plán)

Informovanost o tom, kdo vykonává funkci MP a s čím se na něho mohou obrátit

Schránka důvěry

**Pedagogové**

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Sdělování důležitých informací metodikovi prevence

**Rodiče**

Informovanost rodičů

DOD

Možnost osobní konzultace

## Příloha č. 1: **Kontakty a adresy**

Krajský úřad JMK, Žerotínovo nám. 3/5, Brno

Orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)

Městský úřad Tišnov

Školská zařízení preventivně výchovné péče:

Střediska výchovné péče (SVP) Veslařská 246, Brno, TČ 543 216 685 [svp.veslar@volny.cz](mailto:svp.veslar@volny.cz)

Help me, Bořetická 2, Brno, TČ 544 216 178, [helpme@volny.cz](mailto:helpme@volny.cz)

Psychiatrická léčebna a detoxikační jednotka Húskova 2, Brno, [sekretariat@plbrno.cz](mailto:sekretariat@plbrno.cz)

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti Sládkova 45, Brno, TČ 548 526 802,  
[poradna@pppbrno.cz](mailto:poradna@pppbrno.cz), [sladkova@pppbrno.cz](mailto:sladkova@pppbrno.cz), [www.poradenskecentrum.cz](http://www.poradenskecentrum.cz)

Občanské sdružení a nadace Podané ruce Francouzská 36, Brno, TČ 545 247 353,  
[info@podaneruce.cz](mailto:info@podaneruce.cz), [www.podaneruce.cz](http://www.podaneruce.cz)

K-centrum Drug Azyl Vídeňská 3, Brno TČ 543249 343

FN Brno – Bohunice Jihlavská 20, Brno, TČ 547 191 111, [lpilarova@fnbrno.cz](mailto:lpilarova@fnbrno.cz)

Nonstop Krizové centrum TČ 532 232 078

Linka naděje TČ 547 212 333

Dětská nemocnice, Černopolní 9, Brno, TČ 532234111 – klinická psychologie

Národní linka prevence AIDS – zelená linka, TČ 800144 444

AIDS centrum FN – informační služby, TČ 532 232 276

SPONDEA o. p. s.

- Ambulantní poradenství v oblasti sociální, individuální a rodinné terapie
- Krizová linka nonstop, TČ 541 235 511, 608 118 088, [krizovapomoc@spondea.cz](mailto:krizovapomoc@spondea.cz)

Bílý kruh bezpečí - pomoc obětem a svědkům trestných činů Slovinská 41, Brno,

TČ 541 218 122, [bkb.brno@seznam.cz](mailto:bkb.brno@seznam.cz)



Fond ohrožených dětí Francouzská 58, Brno, TČ 545 215 105, [www.fod.cz](http://www.fod.cz)

Linka bezpečí dětí a mládeže TČ 800 155 555, [info@linkabezpeci.cz](mailto:info@linkabezpeci.cz)

Rodičovská linka TČ 283 252 222

Linka vzkaz domů, TČ 800 111 113

Modrá linka – linka důvěry pro děti a mládež TČ 549 524 114

Linka psychopomoci, TČ 225 214 214, [www.psychopomoc.cz](http://www.psychopomoc.cz)

Středisko sociální pomoci dětem Hapalova 4, Brno, TČ 549 272 850

Anabell – pro nemocné bulimií a anorexií Bratislavská 2, Brno,  
TČ 542 214 014, 602 766 542, [posta@anabell.cz](mailto:posta@anabell.cz)

Veřejný ochránce práv občanů Údolní 39, Brno, TČ 542 422 888,  
[podatelna@ochrance.cz](mailto:podatelna@ochrance.cz)

Klub ČAS Tišnov Ráboňova , Tišnov, TČ 739 389 198, [nizkoprah.tisnov@caritas.cz](mailto:nizkoprah.tisnov@caritas.cz)

## Příloha č. 2: **Vstupní dotazník pro 1. ročník**

Jméno, příjmení:

třída:

Proč jsi se rozhodl/a studovat na naší škole?

Jakým způsobem jsi se dozvěděl/a o oborech na naší škole?

Kdo z rodiny ti pomáhal s rozhodováním?

Proč sis obor vybral/a?

Co očekáváš od studia na naší škole?

Kde jsi navštěvoval ZŠ?

Tvůj nejoblíbenější předmět je:

Tvůj nejméně oblíbený předmět?

Jaké máš koníčky?

Kde trávíš nejvíce volného času?

Sportuješ? (název sportu)

Navštěvoval/a jsi některý z těchto kroužků - taneční, divadelní, pěvecký, výtvarný, keramický, rukodělný? Podtrhni jaký.

Zúčastnil/a jsi se matematické, fyzikální, přírodovědné olympiády nebo konverzační soutěže?

Jaké a jak ses umístil/a?

Jaký je tvůj vztah k cigaretám?

Jaký je tvůj vztah k alkoholu?

Jaký je tvůj vztah k drogám?

Příloha č. 3: **Zpětná vazba na akci**

Název akce:

Datum konání:

Třída:

Akce se mi líbila. Proč?

Akce se mi nelíbila. Proč?

Akce jsem se nezúčastnil/a, proč?

#### Příloha č.4: **Dotazník o drogách**

Uveďte všechny látky, o nichž si myslíte, že jsou drogy.

Napište drogy, o nichž si myslíte, že jsou nejnebezpečnější a určete jejich pořadí.

Dopiš větu: Brát drogy Je

Myslíte, že braní drog souvisí s rozumem toho, kdo bere drogu?

Myslíte si, že tito lidé jsou duševně zaostalí nebo nějak rozumově poškození?  
Odpovězte: ano – ne – nevím.

Co byste dělali, kdyby vám přítel, přítelkyně, kamarád, kamarádka oznámil/a, že bere drogy?

Vyberte řešení, které by vám bylo nejbližší. Můžete uvést i své vlastní řešení a odpověď svým komentářem:

Pomohl bych mu sám a snažil bych se spojit s nějakým odborníkem

Zkusil bych to s ním, jaké to je

Pomohl bych mu sám a nikomu bych to neříkal

Nechal bych ho, protože je to jeho věc

Někam bych to oznámil, protože nás ohrožuje

Jiné řešení

Setkali jste se ve svém okolí s někým, kdo bere :  
(odpovídejte ano – ne)

Pije pravidelně alkohol a má s tím problémy?

Čichá těkavé látky?

Zneužívá nějaké léky nebo s nimi na sobě experimentuje?

Kouří marihuanu?

Užívá tzv. tvrdé drogy?

Napište, co si představujete pod pojmem závislost na drogách.

Napište, zda mohou a jak mohou být nebezpečné hry na výherních a hracích automatech.

Napište, jak drogy poškozují lidské zdraví, které orgány nemoci způsobují.

Napište, co všechno byste o tomto tématu chtěli vědět.

